

SO 09.02.24 MJK

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławkowie

41-260 Sławków, ul. Kościelna 11
mops@mops.slawkow.pl
tel. (032) 260 82 28, fax (032) 260 82 28

Sławków, dnia 09 lutego 2024 roku

MOPS-ZOA.0220.1.2024

Urząd Miasta Sławkowa
ul. Rynek 1
41-260 Sławków

Dotyczy: Sprawozdania z realizacji „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2023”.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławkowie, przekazuje w załączeniu sprawozdanie z realizacji „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2023” w okresie od stycznia do grudnia 2023 roku.

podpis osoby upoważnionej:
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Sławkowie
mgr Ilona Leś

Otrzymują:

1. Adresat.

2. A/a.

Sporządził: Starszy inspektor Katarzyna Strózik.

Sprawozdanie

z realizacji:

„Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2023”

za okres od 01.01.2023 do 31.12.2023 roku

SPIS TREŚCI:

1. Wprowadzenie	str. 3
1.1. Zjawisko przemocy w rodzinie	str. 3
1.2. Zmiany przepisów dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie	str. 3
1.3. Adresaci Programu	str. 4
1.4. Podmioty świadczące pomoc w zakresie przemocy w rodzinie dla osób z terenu Gminy Sławków	str. 4
2. Cele Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2023 oraz ich realizacja w roku sprawozdawczym	str. 5
2.1. Cel główny	str. 5
2.2. Cel operacyjny 1: Wsparcie rodzin, w których zdiagnozowano przemoc	str. 5
2.2.1. Realizatorzy	str. 5
2.2.2. Sposób realizacji	str. 5
2.2.2.1. Prowadzenie pracy socjalnej w rodzinach, w których diagnozowano przemoc domową	str. 5
2.2.2.2. Udzielanie pomocy rzeczowej i finansowej rodzinom dotkniętym przemocą	str. 5
2.2.2.3. Prowadzenie edukacji wśród ofiar przemocy w rodzinie w zakresie przysługujących im praw	str. 6
2.2.2.4. Oddziaływania korekcyjno - edukacyjne wobec sprawców przemocy w rodzinie	str. 6
2.2.2.5. Podejmowanie działań w celu zapewnienia pomocy, w formie poradnictwa specjalistycznego oraz wsparcia i bezpiecznego schronienia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	str. 6
2.2.2.6. odizolowanie sprawcy	str. 7
2.2.3. Wskaźnik realizacji	str. 7
2.3. Cel operacyjny 2: Zwiększenie wrażliwości oraz skali reakcji społecznej i instytucjonalnej na obserwowane przejawy przemocy w rodzinie, a także wzrost świadomości rodziców na temat negatywnych konsekwencji stosowania kar fizycznych wobec dzieci	str. 7
2.3.1. Realizatorzy	str. 7
2.3.2. Sposób realizacji	str. 7
2.3.2.1. Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy w rodzinie poprzez przygotowanie materiałów informacyjnych lub ich zakup tj. ulotki, plakaty, broszury i umieszczanie ich w miejscach ogólnie dostępnych	str. 7
2.3.2.2. Współuczestnictwo w kampaniach i programach społecznych dotyczących przemocy w rodzinie	str. 8
2.3.2.3. Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży oraz wśród rodziców dzieci z terenu miasta Sławkowa profilaktyki agresji i przemocy poprzez organizowanie zajęć profilaktycznych	str. 8
2.3.2.4. Rozwijanie współpracy między instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	str. 9

2.3.3. Wskaźnik realizacji	str. 10
2.4. Cel operacyjny 3: Poprawa skuteczności podejmowanych działań przez Instytucje i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy na terenie miasta Sławkowa	str. 10
2.4.1. Realizatorzy	str. 10
2.4.2. Sposób realizacji	str. 10
2.4.2.1. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych	str. 10
2.4.2.2. Profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a przede wszystkim w zakresie prawa regulującego problematykę przemocy w rodzinie oraz procedury „Niebieskie Karty”	str. 11
2.4.2.3. Udzielanie pomocy w ramach procedury „Niebieskie Karty”	str. 12
2.4.2.4. Zamieszczanie informacji z obszaru przemocy domowej w lokalnych mediach	str. 12
2.2.3. Wskaźnik realizacji	str. 12
3. Podsumowanie	str. 12

1. WPROWADZENIE

1.1. Zjawisko przemocy w rodzinie.

Dom rodzinny powinien być miejscem, w którym jesteśmy kochani, chronieni, nabieramy sił do pracy lub nauki. Dla wielu osób dorosłych i dzieci dom nie stanowi azylu, lecz jest niebezpiecznym miejscem, gdzie regularnie doświadczają się cierpienia fizycznego i psychicznego. Krzywdzenie dziecka odciska piętno na wszystkich sferach rozwojowych. Ma konsekwencje dla zdrowia fizycznego, rozwoju umysłowego oraz stanu psychicznego. Rodzina, w której podstawowe więzi oraz kryteria funkcjonowania zostały zaburzone kształtują młodego człowieka na osobę pozbawianą elementarnych umiejętności funkcjonowania na poziomie emocjonalnym i społecznym.

Przemoc dotyka rodziny o różnym statusie społecznym i ekonomicznym, a nie jak dotychczas sądzono, że występuje wyłącznie w środowiskach marginesu społecznego. Coraz częściej to osoby dobrze wykształcone, majątne, zajmujące prestiżowe stanowiska, lubiane i szanowane przez innych z premedytacją zadają ból i cierpienia swoim najbliższym. Zjawisko przemocy w rodzinie destrukcyjnie wpływa na jednostkę i stanowi poważny problem społeczny.

Biorąc skalę problemu i jego negatywny wpływ na funkcjonowanie jednostki w społeczeństwie, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie stanowi jeden z głównych zadań polityki społecznej.

System przeciwdziałania przemocy w Polsce określa Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie która m. in.: wskazuje jednostkom samorządu terytorialnego oraz organom administracji rządowej zadania do realizacji, określa sposób postępowania z osobą doznającą przemocy w rodzinie oraz z jej sprawcą.

1.2. Zmiany przepisów dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W 2023 r. uchwalono ustawę z dnia 9 marca 2023r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, która wprowadziła do porządku prawnego wiele rozwiązań, których celem było zwiększenie bezpieczeństwa osób doznających przemocy domowej.

Pierwszym dostrzegalnym elementem było zastąpienie dotychczasowego sformułowania „**przemoc w rodzinie**” na „**przemoc domowa**”. Ustawodawca, oprócz samej zmiany w tytule ustawy i jej poszczególnych przepisach, wprowadził też wiele nowych rozwiązań legislacyjnych, których celem jej poprawa sytuacji osób dotkniętych przemocą. Co za tym idzie, dokonano zmian w zakresie funkcjonowania podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy, jak też w samej procedurze „Niebieskie Karty”. Wraz ze zmianą nazewnictwa przededefiniowano również samo ustawowe pojęcie przemocy. W stosunku do dotychczas obowiązującej definicji wprowadzono wiele zmian poszerzających zakres definicyjny pojęcia przemocy, a tym samym wprowadzenie możliwości zastosowania przepisów ustawy i działań w niej przewidzianych do nowych form przemocy, których diagnozowanie było dotąd problematyczne lub całkowicie niemożliwe.

Drugim elementem było poszerzenie kręgu osób, które mogą zostać uznane za doznające przemocy. Kolejna zmiana dotyczyła powołania nowych zespołów interdyscyplinarnych w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie znowelizowanej ustawy, co oznaczało, że z dniem ich powołania ustawa zniosła dotychczasowe zespoły interdyscyplinarne oraz grupy robocze. Wszystkie sprawy wszczęte i prowadzone przez dotychczasowe zespoły i grupy robocze zostały przejęte przez nowo powołane zespoły interdyscyplinarne oraz grupy diagnostyczno-pomocowe. Nowo powołane zespoły zobligowane

były do opracowania i przyjęcia regulaminu określającego szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego oraz trybu i sposobu powoływania grup diagnostyczno-pomocowych. W poprzednim stanie prawnym to rada gminy określała, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania. Zarządzeniem Burmistrza Miasta Sławkowa Nr RZ-121/2023 z dnia 18 września 2023 roku w sprawie powołania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Sławkowie, został powołany Zespół Interdyscyplinarny w Sławkowie w nowym składzie, który przystąpił do realizacji zadań określonych w w/w ustawie, którym po nowelizacji przypisano charakter strategiczny polegający na kształtowaniu lokalnej polityki przeciwdziałania przemocy domowej, natomiast do zadań grup diagnostyczno-pomocowych przypisano rozpatrywanie spraw indywidualnych.

Ponadto 13 września 2023 roku ukazało się nowe Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. W zakresie procedury „Niebieskie Karty” dokonano następujących zmian:

- doprecyzowano, że procedura „Niebieskie Karty” nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc,
- wprowadzono zasadę realizacji procedury „Niebieskie Karty” według miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy domowej oraz osoby stosującej przemoc domową,
- zobowiązano GDP do zawiadamiania osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność,
- wprowadzono zasadę wyłączenia organu z art.24 kpa i stosowania art.25 kpa,
- wprowadzono obowiązek monitorowania sytuacji osób uczestniczących w procedurze NK przez okres dziewięciu miesięcy po zakończeniu tej procedury.

1.3. Adresaci Programu.

Adresatami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2023 są:

1. ofiary przemocy w rodzinie:
 - a) dzieci,
 - b) współmałżonkowie lub partnerzy,
 - c) osoby w wieku senioralnym,
 - d) osoby niepełnosprawne pozostające w zależności od sprawcy,
2. sprawcy przemocy w rodzinie,
3. świadkowie przemocy w rodzinie,
4. przedstawiciele instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w razie wystąpienia zjawiska przemocy w rodzinie,
5. społeczność lokalna.

1.4. Podmioty świadczące pomoc w zakresie przemocy w rodzinie dla osób z terenu Gminy Sławków.

Podmiotami zobowiązanymi do niesienia pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy są:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławkowie,

2. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy,
3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4. Komisariat Policji w Sławkowie,
5. Sąd Rejonowy w Dąbrowie Górniczej,
6. Prokuratura Rejonowa w Dąbrowie Górniczej,
7. SP ZOZ w Sławkowie,
8. Placówki oświatowo-wychowawcze prowadzone przez samorząd gminny,
9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Będzinie.

2. CELE GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2021-2023 ORAZ ICH REALIZACJA W ROKU SPRAWOZDAWCZYM.

2.1. Cel główny.

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2023 mają służyć ochronie rodzin zagrożonych przemocą oraz poprawie sytuacji rodzin doznających przemocy.

Głównym celem w/w Programu jest **ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie w mieście Sławków, zapewnienie ochrony jej ofiarom oraz skuteczne oddziaływanie na sprawców jak również prowadzenie działań edukacyjnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**

2.2. Cel operacyjny 1: Wsparcie rodzin, w których zdiagnozowano przemoc.

2.2.1. Realizatorzy:

1. Zespół Interdyscyplinarny,
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
3. Policja,
4. Urząd Miasta,
5. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2.2.2. Sposób realizacji:

2.2.2.1. Prowadzenie pracy socjalnej w rodzinach, w których diagnozowano przemoc domową.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławkowie udziela szeroko rozumianej pracy socjalnej dla rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy, wskazuje miejsca gdzie można uzyskać specjalistyczną pomoc i wsparcie, kieruje ofiary i sprawców do odpowiednich specjalistów, na bieżąco monitoruje sytuacje w rodzinach, dla których została wszczęta procedura „Niebieskiej karty”.

W 2023 roku praca socjalna była prowadzona w **24 rodzinach** dotkniętych przemocą.

2.2.2.2. Udzielanie pomocy rzeczowej i finansowej rodzinom dotkniętym przemocą.

Dla osób i rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy na bieżąco udzielane są informacje o przysługujących prawach, świadczeniach zarówno pieniężnych jak i rzeczowych.

Szczegóły udzielonego w 2023 roku wsparcia z ramienia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławkowie dla osób i rodzin dotkniętych przemocą prezentuje tabela nr 1.

Tabela Nr 1. Formy wsparcia dla osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie w 2023 roku:

Lp.	Rodzaj podjętych działań	Liczba rodzin/liczba osób/ liczba wniosków
1.	Pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin dotkniętych przemocą w formie i wysokości: - zasiłek celowy specjalny – 500 zł., - zasiłek celowy – 200 zł., - świadczenie na zakup posiłku lub żywności – 400 zł.	2 rodziny.
2.	Pomoc w formie rzeczowej – opał (węgiel) w ilości 0,5 tony	1 rodzina.
3.	Objęcie wsparciem Asystenta Rodziny.	4 rodziny.
4.	Objęcie usługami opiekuńczymi.	2 rodziny.
5.	Ofiary, którym udzielono pomocy w formie schronienia.	Brak.

2.2.2.3. Prowadzenie edukacji wśród ofiar przemocy w rodzinie w zakresie przysługujących im praw.

Ofiarą przemocy w rodzinie na terenie Gminy Sławków udzielana jest bezpłatna pomoc w wielu płaszczyznach:

Tabela Nr 2. Działalność edukacyjna wśród ofiar przemocy w rodzinie.

Lp.	Rodzaj podjętych działań	Liczba rodzin/Liczba osób/ Liczba wniosków
1.	Udzielenie niezbędnych informacji w zakresie przysługujących praw.	We wszystkich założonych „Niebieskich kartach” - 15 rodzin.
2.	Poradnictwo specjalistyczne dla osób dotkniętych przemocą.	Udzielono 52 porad indywidualnych dla 3 osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
7.	Wnioski o leczenie odwykowe kierowane do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	3 wnioski.

2.2.2.4. Oddziaływania korekcyjno - edukacyjne wobec sprawców przemocy w rodzinie.

W ramach działalności Zespołu Interdyscyplinarnego, grupy robocze pracują z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy w rodzinie.

Podczas spotkań członkowie grup roboczych udzielają informacji o możliwości skorzystania z darmowych porad specjalistycznych (psycholog, specjalista psychoterapii uzależnień).

W 2023 roku w ramach działań profilaktycznych, 3 sprawców przemocy w rodzinie skorzystało z pomocy psychologicznej.

2.2.2.5. Podejmowanie działań w celu zapewnienia pomocy, w formie poradnictwa specjalistycznego oraz wsparcia i bezpiecznego schronienia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławkowie w ramach działań profilaktycznych zatrudnia psychologa, któremu zleca specjalistyczne poradnictwo psychologiczne dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które obejmuje, m. in.:

- udzielania porad i konsultacji indywidualnych osobom doświadczającym przemocy w rodzinie,
- organizację i prowadzenie indywidualnych i grupowych zajęć terapeutycznych,
- wsparcie w radzeniu sobie ze stresem związanym z pojawiającymi się trudnościami,
- udzielanie wskazówek pomocnych w rozwiązywaniu specyficznych problemów, które napotykają w codziennym życiu.

- prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania przemocy w rodzinie,
- przekazywanie informacji na temat możliwości pomocy ofiarom przemocy, ich uprawnień oraz danych instytucji realizujących programy terapeutyczne dla ofiar przemocy w rodzinie,
- współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym działającym na terenie Gminy Sławków.

W 2023 roku spotkania z psychologiem odbywały się w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławkowie jeden raz w tygodniu po 3 godziny zegarowe. Psycholog udzielił 52 indywidualnych porad psychologicznych dla 3 ofiar przemocy w rodzinie.

2.2.2.6. Odizolowanie sprawcy.

4 sprawców odizolowanych - PDOZ KPP w Będzinie (Pomieszczenie-dla Osób Zatrzymanych Komendy Powiatowej Policji), 1 sprawca odizolowany – Szpital.

2.2.3. Wskaźnik realizacji:

1. Ilość rodzin dotkniętych przemocą, z którymi prowadzona jest praca socjalna – **24 rodziny.**
2. Ilość rodzin dotkniętych przemocą, która otrzymała pomoc finansową. Wielkość pomocy finansowej – **2 rodziny otrzymały pomoc w łącznej wysokości 1100 zł.**
3. Ilość rodzin, którym udzielono pomocy informacyjnej w zakresie przysługującej im praw - **15 rodzin.**
4. Ilość sprawców przemocy skierowanych do psychologa lub psychoterapeuty – **3 osoby,**
5. Ilość ofiar, którym udzielono pomocy w formie schronienia – **brak,**
6. Ilość sprawców przemocy odizolowanych od ofiar – **5 sprawców.** Ilość wniosków skierowanych na leczenie odwykowe do MKRPA – Policja skierowała 5 osób, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławkowie skierował 3 osoby.

2.3. Cel operacyjny 2: Zwiększenie wrażliwości oraz skali reakcji społecznej i instytucjonalnej na obserwowane przejawy przemocy w rodzinie, a także wzrost świadomości rodziców na temat negatywnych konsekwencji stosowania kar fizycznych wobec dzieci.

2.3.1. Realizatorzy:

1. Zespół interdyscyplinarny,
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
3. Policja,
4. Urząd Miasta,
5. Placówki Oświatowe,
6. SP ZOZ,
7. Przedszkole,
8. Kuratorzy.

2.3.2. Sposób realizacji:

2.3.2.1. Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy w rodzinie poprzez przygotowanie materiałów informacyjnych lub ich zakup tj. ulotki, plakaty, broszury i umieszczanie ich w miejscach ogólnie dostępnych.

1. Zespół Interdyscyplinarny i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławkowie zakupił w 2023 roku Tablicę magnetyczną z magnesami suchościeralnymi z nadrukiem „Stop przemocy rówieśniczej”. Tablica

została przekazana na potrzeby edukacyjno-profilaktyczne do placówki wsparcia dziennego „Świetlica Michałek”.

2. **Urząd Miasta** – w 2023 roku Urząd Miasta, w ramach materiałów informacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie, zakupił:

- materiały promocyjno- profilaktyczne w ilości 500 sztuk za 665,52 zł.
- druki plakatów profilaktycznych w ilości 60 sztuk za 485,85 zł.
- ulotki profilaktyczne w ilości 500 sztuk za 1 024,59 zł.
- gadżety profilaktyczne:
 - * torby w ilości 250 sztuk za 1 832,70 zł.,
 - * książki w ilości 60 sztuk za 1 433,40 zł.,
 - * plecaki w ilości 50 sztuk za 627,30 zł.,
 - * długopisy w ilości 100 sztuk za 209,10 zł.
- materiały profilaktyczne w ilości 500 sztuk za 897 zł.

3. **Placówki Oświatowe** – Szkoła Podstawowa nr 1 im. Jana Baranowskiego w Sławkowie na bieżąco podnosi wiedzę rodziców oraz uczniów na temat przemocy w rodzinie poprzez przygotowanie materiałów informacyjnych, m.in.: tablice informacyjne w miejscach dostępnych zarówno dla uczniów, jak i rodziców, ulotki i materiały informacyjne rozdawane podczas prowadzonych prelekcji lub lekcji dotyczących profilaktyki.

4. **Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej** – na terenie Zakładu dostępne są materiały edukacyjne (broszury, ulotki, książki) propagujące idee Programu i prowadzonych kampanii społecznych, także ogólnopolskich.

2.3.2.2. Współuczestnictwo w kampaniach i programach społecznych dotyczących przemocy w rodzinie.

Brak udziału.

2.3.2.3. Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży oraz wśród rodziców dzieci z terenu miasta Sławkowa profilaktyki agresji i przemocy poprzez organizowanie zajęć profilaktycznych.

1. **Zespół Interdyscyplinarny i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej** – 1 marca 2023 roku odbyły się warsztaty profilaktyczne w ramach przemocy w zakresie relacji rówieśniczej, zachowań przemocowych dla uczniów trzech klas Szkoły Podstawowej nr 1 im. Jana Baranowskiego (więcej na ten temat w punkcie 2.3.2.4 Rozwijanie współpracy między instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie).

2. **Policja** - zorganizowała w 2023 roku 8 prelekcji dotyczących przemocy przeprowadzonych w Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Sławkowie.

3. **Urząd Miasta** – w 2023 roku zorganizował:

- plenerowy piknik profilaktyczny dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Sławkowa,
- plenerowy spektakl profilaktyczny dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Sławkowa,
- spektakl profilaktyczno – edukacyjny dla uczniów Szkoły Podstawowej Nr 1 i Zespołu Szkół w Sławkowie,
- Recital profilaktyczny wraz z warsztatami,
- Happening plenerowo-uliczny,
- Spektakl profilaktyczny dla dzieci z terenu miasta Sławkowa.

4. Placówki Oświatowe – Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Jana Baranowskiego na bieżąco prowadzi zajęcia profilaktyczne dla swoich uczniów. Zajęcia prowadzą pedagog, psycholog, wychowawcy, zaproszeni trenerzy i w miarę potrzeb funkcjonariusze KPP Będzin. W szkole pracują nauczyciele, którzy ukończyli odpowiednie warsztaty i szkolenia dotyczące m. in.: profilaktyki, przeciwdziałania agresji i przemocy.

5. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – uczestniczył w prowadzeniu działań edukacyjnych o charakterze terapeutycznym wobec dzieci i dorosłych podczas realizacji swych zadań statutowych i udzielaniu świadczeń medycznych.

6. Miejskie Przedszkole – wytyczyło następujące obszary oddziaływań profilaktycznych w procesie wychowania wynikających z realizacji podstawy programowej, które realizowane są w toku zajęć dydaktycznych oraz podjętych działań profilaktycznych poprzez:

- diagnozę środowiska rodzinnego dziecka w ramach działań profilaktycznych,
- pomoc pedagoga w rozwiązywaniu problemów z dzieckiem oraz rodziców potrzebujących takiej pomocy (na terenie naszego przedszkola rodzice i dzieci mogą skorzystać z pomocy pedagoga i psychologa),
- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom w odpowiednich formach i do rozpoznanych potrzeb (zatrudniony został nauczyciel wspomagający),
- podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacją kryzysowym (z dofinansowania do posiłków – obiad skorzystało 3 dzieci).

Powyższe działania miały wpływ na zwiększenie więzi rodzinnych, integrację oraz poprawę stylu życia, promowanie prawidłowych wzorców rodziny w tym wspólnego spędzania czasu wolnego.

7. Kuratorzy – w rodzinach mieszkających na terenie miasta Sławkowa, w których prowadzony jest nadzór nad wykonywaniem władzy rodzicielskiej, Kuratorzy podejmują działania profilaktyczne mające na celu podnoszenie wiedzy na temat przemocy w rodzinie, które mają na celu zwiększenie wrażliwości oraz wzrost świadomości społecznej na temat przejawów przemocy. Systematycznie podnoszę wśród rodziców świadomość na temat stosowania kar fizycznych i przemocy psychicznej poprzez rozmowy informacyjno-wychowawcze oraz resocjalizacyjne.

2.3.2.4. Rozwijanie współpracy między instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Z uwagi na wielowymiarowość zjawiska przemocy w rodzinie, ważnym elementem przeciwdziałania przemocy jest systemowe podejście do zagadnienia i interdyscyplinarna współpraca specjalistów i instytucji. Wszystkie instytucje z terenu Gminy Sławków ściśle współpracują w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie. Współpraca ta odbywa się przede wszystkim na poziomie pracy członków poszczególnych instytucji w Zespole Interdyscyplinarnym.

W 2023 roku współpraca między realizatorami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2023 zaowocowała, m. in.:

1. Organizacją przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławkowie i Szkołę Podstawową Nr 1 im. Jana Baranowskiego warsztatów profilaktycznych w ramach przemocy w zakresie relacji rówieśniczej, zachowań przemocowych dla uczniów trzech klas Szkoły Podstawowej nr 1 im. Jana Baranowskiego. Warsztaty zostały przeprowadzone dla klasy: 1b, 4b i 6b. Każde ze spotkań trwało 45 minut i łącznie uczestniczyło w nich 56 uczniów.

2. Organizacją przez Urząd Miasta Sławkowa spektaklu profilaktyczno-edukacyjnego dla uczniów Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Jana Baranowskiego oraz Zespołu Szkół im. Jana Pawła II.

2.3.3. Wskaźnik realizacji:

1. Ilość zakupionych materiałów informacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Koszt zakupu materiałów:

- Tablicę magnetyczną z magnesami suchociernymi z nadrukiem „Stop przemocy rówieśniczej” za 956,84 zł.
- materiały promocyjno- profilaktycznych 500 sztuk za 665,52 zł.
- druki plakatów profilaktycznych w ilości 60 sztuk za 485,85 zł.
- ulotki profilaktyczne w ilości 500 sztuk za 1 024,59 zł.
- torby w ilości 250 sztuk za 1 832,70 zł.,
- książki w ilości 60 sztuk za 1 433,40 zł.,
- plecaki w ilości 50 sztuk za 627,30 zł.,
- długopisy w ilości 100 sztuk za 209,10 zł.
- materiałów profilaktycznych w ilości 500 sztuk za 897 zł.

Łączna kota: **8 132,30 zł.**

2. Ilość zorganizowanych kampanii lub uczestnictwo w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie – **brak udziału.**

3. Ilość działań (programów profilaktycznych) warsztatów psychoedukacyjnych przeprowadzonych wśród dzieci, młodzieży w placówkach oświatowych oraz wśród rodziców – **14 działań różnego typu.**

4. Liczba podjętych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie przy współpracy międzyinstytucjonalnej – **2 działania.**

2.4. Cel operacyjny 3: Poprawa skuteczności podejmowanych działań przez instytucje i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy na terenie miasta Sławkowa.

2.4.1. Realizatorzy:

1. Zespół interdyscyplinarny,
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
3. Policja,
4. Urząd Miasta,
5. Placówki Oświatowe,
6. SP ZOZ,
7. Przedszkole,
8. Kuratorzy.

2.4.2. Sposób realizacji:

2.4.2.1. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych.

Zespół Interdyscyplinarny został powołany Zarządzeniem Burmistrza Miasta Sławkowa, a w jego skład wchodzi przedstawiciele takich instytucji jak:

- placówki oświatowe,
- ochrony zdrowia,
- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Sądu Rejonowego w Dąbrowie Górniczej oraz Prokuratury,
- oraz pracownicy socjalni i funkcjonariusze Policji.

Wszyscy członkowie Zespołu spotykają się kilka razy w roku. Podstawową pracą z ofiarami i sprawcami przemocy wykonują grupy robocze a od września 2023 roku grupy diagnostyczno-pomocowe. Grupy powołuje Zespół Interdyscyplinarny w ich skład, według nowych przepisów, wchodzi zawsze pracownik socjalny i funkcjonariusz Policji oraz w miarę potrzeb przedstawiciel innych instytucji. Grupy diagnostyczno-pomocowe skupiają się na udzieleniu pomocy konkretnej rodzinie dotkniętej zjawiskiem przemocy domowej. Zajmują się diagnozowaniem problemu oraz opracowują plan pomocy dla rodziny. Członkowie grup informują ofiary jaki i sprawców przemocy o możliwości skorzystania z różnych form wsparcia oraz monitorują sytuacje w rodzinie.

W 2023 roku odbyły się 4 spotkania całego Zespołu Interdyscyplinarnego i 62 spotkania w ramach grup: 44 spotkania w ramach grup roboczych i, po zmianie przepisów, 18 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych.

Liczbę rodzin objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego w ramach prowadzonej procedury „Niebieskiej karty” prezentuje tabela nr. 3:

Tabela Nr 3. Procedura „Niebieskiej karty” w 2023 roku

Lp.	Nazwa działania	Opis
1	Ogólna liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty” w 2023 roku.	23 rodziny (są to rodziny, które zostały objęte pomocą w 2023 roku oraz rodziny, w których kontynuowano procedurę „Niebieskiej karty” z lat poprzednich).
2	Liczba rodzin, w których założono „Niebieską Kartę” w 2023 roku.	18 rodzin „Niebieskie karty” zostały założone przez następujące instytucje: - MOPS w Sławkowie – 3 karty, - Policja – 13 kart, - Placówki oświatowe – 2 karty - 1 karta została przekazana z innej Gminy (odstąpiono od działań w związku z niepotwierdzeniem stosowania przemocy domowej).
3	Liczba rodzin, w których zakończono pracę w ramach procedury „Niebieskiej karty”.	8 rodzin W przypadku 5 rodzin praca została zakończona z uwagi na brak zasadności podejmowanych działań, a w 3 rodzinach z uwagi na ustanie przemocy.

2.4.2.2. Profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a przede wszystkim w zakresie prawa regulującego problematykę przemocy w rodzinie oraz procedury „Niebieskie Karty”.

W październiku 2023 roku zostało zorganizowane w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sławkowie szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego funkcjonującego na terenie Gminy Sławków oraz Gminy ościennej, tj.: Bukowna z zakresu bieżących przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (w szkoleniu uczestniczyły 24 osoby).

Ponadto pracownicy poszczególnych instytucji, zaangażowani w przeciwdziałanie przemocy na terenie Gminy Sławków, stale podnoszą kwalifikacje zawodowe poprzez uczestnictwo w indywidualnych szkoleniach z zakresu przemocy, na przykład:

1. Kuratorzy uczestniczyli w szkoleniu zorganizowanym przez Sąd Okręgowy w Sosnowcu w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz wybranych aspektów ustawy o policji oraz szkoleniu „ Postępowanie z ofiarami przemocy w rodzinie oraz ofiarami przestępstw seksualnych” zorganizowanym przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury w Krakowie,

2. Pracownicy pomocy społecznej (głównie pracownicy socjalni) uczestniczyli w szkoleniu „Koordynacja działań podejmowanych przez Pracownika Socjalnego i Asystenta Rodziny na rzecz rodziny z problemem przemocy”, „Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia dzieci”, „Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – rewolucyjne zmiany”, „Procedura zabezpieczenia dziecka”.

2.4.2.3. Udzielanie pomocy w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

W 2023 roku funkcjonariusze policji przeprowadzili 66 interwencji domowych z czego zostało wszczętych 13 procedur „Niebieskiej karty”. Dwóch sprawców dostało prokuratorski zakaz zbliżania się do pokrzywdzonych. Przyczynami interwencji były nieporozumienia oraz kłótnie rodzinne.

2.4.2.4. Zamieszczanie informacji z obszaru przemocy domowej w lokalnych mediach.

W dniu 3 listopada 2023 listopada Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławkowie przekazał do redakcji „Kuriera Sławkowskiego” artykuł: „Przemoc domowa w pigułce” (Data publikacji w 2024 roku).

2.4.3. Wskaźnik realizacji:

1. Ilość spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego, oraz ilość spotkań grup roboczych odbytych w ciągu roku kalendarzowego:

Tabela Nr 4. Liczba spotkań Zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych

Zespół Interdyscyplinarny	Grupy robocze
4 spotkania.	ogólnie 62 spotkania: - Grupy robocze (od I do VIII 2023) – 44 spotkania, - grupy diagnostyczno-pomocowe (od IX-XII 2023) – 18 spotkań

2. Ilość szkoleń zorganizowanych dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego - 1 szkolenie, oraz osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie – w trakcie 2023 roku 20 osób było aktywnie zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej.

3. Liczba uruchomionej procedury „Niebieskie Karty”, w korelacji z liczbą przestępstw związanych z przemocą w rodzinie.

8 założonych „Niebieskich kart” / 10 przestępstw związanych z przemocą.

4. Ilość zamieszczonych informacji/artyków - 1 artykuł (przekazany w 2023 roku, data publikacji w 2024 roku).

3. PODSUMOWANIE.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2023 związany jest z realizowaniem ustawowych zapisów, którego celem jest minimalizowanie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz jej skutków. Program ten zakłada konieczność podejmowania aktywnych i kompleksowych działań skoncentrowanych w równej mierze na przeciwdziałaniu przemocy, ochronie ofiar przemocy jak i oddziaływaniach na osoby, które przyjmują postawy agresywne i wykazują zachowania przemocowe.

Instytucje zaangażowane na terenie Gminy Sławków w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i pomoc dla ofiar dotkniętych przemocą nie ustają we wszelkich działaniach mających na celu zminimalizowanie zjawiska i jego negatywnych skutków dla dobra społeczności lokalnej.

Obecnie trwają prace nad opracowaniem kolejnego „Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Doznających Przemocy Domowej na Lata 2024-2028 dla Miasta Sławkowa”.

Kierownik
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Sławkowie
mgr Ilona Leś